

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011852
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011852.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. marca 2024 prejednal sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Leviciach, trvale bytom C. D., D. A. XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 75PP/49/2023 zo dňa 15.01.2024 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného A. B. zamieta, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/90/2020 zo dňa 16.10.2023 bol A. B. odsúdený pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na spoločný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 75PP/49/2023 zo dňa 15.01.2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zhlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení.

V jej písomných dôvodoch prostredníctvom obhajkyne uviedol, že bol odsúdený pre pokračovací zločin podvodu, teda nešlo o rôzne trestné činy, ale o jeden pokračovací trestný čin, ku ktorému došlo pred 6 rokmi, čiže ide o dlhší časový odstup od páchania trestnej činnosti. Ďalej uviedol, že dozrel a uvedomuje si, že páchal trestnú činnosť, oľutoval svoje konanie a po prepustení na slobodu by chcel začať viesť riadny život, riadne sa zamestnať, prípadne si založiť vlastnú rodinu. Zároveň mal za to, že doteraz vykonaný trest splnil svoj resocializačný účel, počas výkonu trestu mu boli uložené viackrát disciplinárne odmeny a nebol disciplinárne potrestaný. Dokonca zaslúžil o záchranu života spoluodsúdeného, keď mu bez váhania poskytol prvú pomoc pri oživovaní. Tento čin svedčí o uvedomení si hodnôt z jeho strany. Ďalej uviedol, že vo výkone trestu pracuje, t.j. má pracovné návyky, pričom má súčasne aj prísľub práce u potencionalneho zamestnávateľa – spoločnosti PeJeMü s.r.o. Poukázal na hodnotenie ústavu na výkon trestu, podľa ktorého dodržiava bez problémov ústavný poriadok, k trestnej činnosti sa stavia kriticky, uvedomuje si následky páchanej trestnej činnosti, ktorú ľutuje. Trávi zmysluplne svoj voľný čas – využíva ústavnú knižnicu, číta, vzdeláva sa, má snahu sa zlepšovať. V práci je taktiež hodnotený pozitívne. Aktívne sa zapája do aktivít kultúrno-osvetovej činnosti, má záujem na sebe ďalej pracovať. Je v kontakte s rodičmi, ku ktorým by po prepustení z výkonu trestu išiel bývať. Je ochotný podstúpiť protialkoholické liečenie a zaujal kritický postoj ku konzumácii alkoholu. Namietal, že súd by nemal brať do úvahy neprávoplatne skončené veci, nakoľko je potrebné rešpektovať prezumpciu nevinu. Záverom uviedol, že v jeho prípade bola splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie a domnieval

sa, že bola splnená aj materiálna podmienka, ktorú súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil a posúdil. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a aby ho podmiennečne prepustil na slobodu.

Sťažnosť napokon písomne odôvodnil aj sám odsúdený, avšak uviedol v podstate tú istú argumentáciu ako jeho obhajkyňa v ňou spísaných dôvodoch sťažnosti (viď vyššie).

K sťažnosti odsúdeného sa písomne vyjadrila prokurátorka. V prvom rade uviedla, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením. Dodala, že podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, ktoré ústav ani neodporúča. Konkrétne poukázala na to, že z hodnotenia vyplýva, že odsúdený len čiastočne plní stanovený program zaobchádzania v časti edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti a váhavému postoju k nadužívaniu alkoholu. Riziko recidívy trestnej činnosti je u odsúdeného hodnotené ako vysoké a resocializačná prognóza u neho bola vyhodnotená ako nepriaznivá. Odsúdený je osobou so sklonom k páchaniu trestnej činnosti a predchádzajúce odsúdenia nevedli k jeho náprave a preukázaniu riadneho spôsobu života. U odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, napriek predloženému prísľubu zamestnania. Preto pre podmiennečné prepustenie odsúdeného nie sú splnené zákonné predpoklady.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade uvádza, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, pričom napadnuté uznesenie vyhlásil po vykonaní (podľa názoru krajského súdu) potrebného aj dostatočného dokazovania. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom prvého stupňa v prítomnosti svojej obhajkyne k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

Z písomného odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa sa zaoberal zákonnými podmienkami pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

K splneniu zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody bolo preukázané, nakoľko odsúdený vykonal viac ako 2/3 z uloženého trestu odňatia slobody.

Krajský súd sa tiež stotožnil i s ďalšími závermi súdu prvého stupňa, že u odsúdeného síce bola splnená prvá materiálna podmienka spočívajúca v polepšení sa odsúdeného, ale čo sa týka druhej materiálnej podmienky spočívajúcej v očakávaní vedenia riadneho života na slobode, tak krajský súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa konštatuje, že táto nebola u odsúdeného splnená.

Krajský súd ďalej pripomína, že zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd považuje nápravu odsúdeného za podstatne sťaženú, a to z dôvodov, ktoré už podrobne uviedol súd prvého stupňa, najmä pokiaľ ide o nedostatočný náhľad na konzumáciu alkoholu.

Z pohľadu predchádzajúcej súdnej trestnosti odsúdeného a v neprospech odsúdeného čo do zvýšeného rizika jeho možnej recidívy po jeho prepustení na slobodu „vznieva“ pre krajský súd predovšetkým skutočnosť, že trest odňatia slobody vykonáva pre viacero skutkov (spáchaných dňa 28.05.2018, dňa 17.06.2018, v období od 09.07.2018 do 11.07.2018 a pre 2 skutky spáchané dňa 14.07.2018), ktoré spáchal prakticky ihneď po tom, čo bol prepustený z väzby vykonávanej v trestnej veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/45/2018 (z väzby bol prepustený „iba“ dňa 03.05.2018). Navyiac vyššie spomenutú trestnú činnosť spáchal dokonca v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého mu v spomenutej veci rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/45/2018 zo dňa 03.05.2018. Z uvedeného potom vyplýva, že napriek tomu, že jeho osobná sloboda bola obmedzovaná počas jeho pobytu vo väzbe (ktoré obdobie od 14.02.2018 do 03.05.2018 mu bolo neskôr započítané do uloženého trestu odňatia slobody), rovnako ako je tomu v prípade trestu odňatia slobody, nemalo to na neho dostatočný, ba dokonca žiaden výchovný vplyv.

Osobu odsúdeného vzhľadom na tieto skutočnosti preto možno charakterizovať ako osobu s výraznejšími sklonmi k páchaniu trestnej činnosti, najmä majetkovej trestnej činnosti (vo vzťahu ku ktorej je špeciálnym recidivistom), pričom je nanajvýš zjavné, že už mal reálnu možnosť preukázať, že výkon trestu odňatia slobody nebude u neho potrebný na splnenie zákonom predpokladaného účelu trestu. Takúto možnosť ale odsúdený nevyužil, keď pokračoval v páchaní totožnej trestnej činnosti, dokonca v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, teda ani „dobrodienie zákona“ v podobe (možnosti) uloženia trestu odňatia slobody nespojeného ihneď s odňatím osobnej slobody nevedlo k jeho náprave a vedeniu riadneho života na slobode už bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Odsúdený spôsobom svojho predchádzajúceho života teda preukázal, že „len hrozba“ výkonu trestu odňatia slobody skutočne nepostačuje na splnenie zákonom predpokladaného účelu trestu a je potrebné na neho pôsobiť práve výkonom trestu odňatia slobody, pretože zjavne na slobode nie je schopný viesť riadny život.

Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva pre krajský súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. V jeho neprospech svedčí aj ústavom konštatované vysoké riziko recidívy trestnej činnosti a nepriaznivá resocializačná prognóza (s odporúčaním odsúdeného podmiennečne neprepustiť), s ktorými závermi sa krajský súd, vzhľadom aj na vyššie uvedené, v plnom rozsahu stotožnil.

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky odsúdeného, že nemožno prihliadať na cudzozemské rozhodnutia a neprávoplatne skončené trestné veci, tak krajský súd sa s nimi síce stotožnil, ale tieto nemali dopad na správnosť napadnutého uznesenia.

Krajský súd k tomu uvádza, že v prípade cudzozemského odsúdenia Mestským súdom Brno pod sp. zn. 9T/167/2017 nebolo z pohľadu ustanovenia § 7b ods. 2 Tr. zák. v rámci vykonaného dokazovania na súde prvého stupňa vôbec preukázané, či sa týkalo činu trestného aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky (len záznam v registri trestov nie je vôbec dostatočný pre takýto záver), a teda či sa môže zohľadniť rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky. Napokon posúdenie otázky prípadnej recidívy, resp. doterajších sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti sa môže vzťahovať len na právoplatné odsúdenia, pri plnom rešpektovaní prezumpcie neviny v prípade neprávoplatne skončených trestných vecí toho – ktorého odsúdeného v rámci konania o jeho podmienenom prepustení (teda po právoplatnosti výroku o vine, čo z vykonaného dokazovania na súde prvého stupňa nateraz jednoznačne nevyplýva).

Záverom krajský súd uvádza, že účelom trestu je najmä ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je tak v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby ho odsúdený aj v celosti vykonal (keďže predpokladaný koniec trestu má už dňa 06.07.2024).

Na vyššie konštatovanom závere o nesplnení zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody nemohol zmeniť nič ani predložený písomný prísľub zamestnania po (prípadnom) prepustení na slobodu.

Preto krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú, keď odsúdený nespĺňal jednu z troch zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.